

FETHİYE'DE 9 MART VE DEVAMINDA HDP VE HDP'LİLER İLE KÜRTLERE YÖNELİK IRKÇI SALDIRILARI YERİNDE İNCELEME VE ZİYARET HEYETİ RAPORU

(27 Mart 2014)

**FETHİYE'DE 9 MART VE DEVAMINDA HDP VE HDP'LİLER İLE KÜRTLERE
YÖNELİK İRKÇİ SALDIRILARI YERİNDE İNCELEME VE ZİYARET HEYETİ
RAPORU
(18 Mart 2014)**

9 Mart 2014 günü ve devamında Fethiye'de Halkların Demokratik Partisi (HDP) İlçe binasına, HDP yönetici ve üyeleri ile ilçede yaşayan Kürtlere yönelik gerçekleştirilen ırkçı saldırıları yerinde incelemek ve mağdurları ziyaret etmek amacı ile bir insan hakları heyeti oluşturulmuştur.

HEYET İÇERİSİNDE

TMMOB Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Mehmet Soğancı
KESK Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Lami Özgen
TTB Genel Merkezini Temsilen	Merkez Konsey Üyesi	Mehmet Zencir
DİSK Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkan Yardımcısı	Celal Ovat

Alevi Bektaşî Federasyonu G. M. Ve Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkan	Kemal Bülbül
---	--------------	--------------

Alevi Kültür Dernekleri Gene Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Doğan Demir
--	---------------	-------------

Hacı Bektaşî Veli Anadolu Kültür Vakfını Temsilen	Genel Başkan	Ercan Geçmez
--	--------------	--------------

İHD Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Öztürk Türkdoğan
------------------------------	---------------	------------------

Yer almıştır.

Oluşturulan insan hakları heyeti Fethiye'yi ziyaret etmeden önce ziyareti ile ilgili olarak gerekli randevuları almış ve ziyaret programını ilgililere bildirmiştir. Bunun yanı sıra heyetin güvenliğini sağlamak bakımından İçişleri Bakanlığına, Muğla Valiliği ve Fethiye Kaymakamlığı ile gerekli yazışmalar yapılmıştır. Heyetin ziyaretinden önce Muğla Valisi heyeti temsilen İHD Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan'ı aramış ve gerekli tedbirlerin alındığını ifade etmiştir.

İnsan Hakları Heyeti 18 Mart 2014 günü sabah saat 10.00'da Fethiye İlçesine ulaşmış ve heyetin çalışmaları Eğitim Sen Fethiye İlçe Temsilcilik binasında sürdürülmüştür. Heyetin Eğitim Sen Temsilcilik binasına ulaşması ile birlikte Muğla Valiliği tarafından görevlendirilen Muğla Emniyet Müdür Yardımcısı ve beraberindekiler heyetin güvenliği ile ilgili gerekli bilgileri vermiştir.

HEYETİN İNCELEME VE ZİYARETLERİ

İnsan Hakları Heyeti 9 Mart ve devamında yaşanan saldırılara muhatap olan ve bu saldırılardan zarar gören kişiler ile saldırılar hakkında bilgilerini paylaşmak isteyen kişileri Eğitim Sen Fethiye Temsilcilik binasına davet ederek dinlemiş ve anlatımlarını iş bu rapora geçirmiştir.

Zekeriya Çaylı (HDP Fethiye İlçe Eş Başkanı): Daha öncesi de olmakla beraber fiili olarak 14 Şubat'ta aday tanıtım toplantısıyla seçim çalışmalarını başlattık. 26 Şubat'ta da ilçe örgütü tüzel kişiliği kazandı ve seçim çalışmalarına devam edildi. Kimi zaman örneğin Seydikemer de açık çalışma şeklinde, bazı yerlerde ise ev ziyaretleri ve insanlarla birebir görüşmeler şeklinde seçim faaliyetleri devam etmektedir. 9 Mart için bir açılış töreni yapmak istedik parti ilçe yönetimi olarak ve 5 Mart'tan itibaren gerek parti örgütünün bulunduğu binanın ev sahibinin arandığını gerekse de esnafa giderek (büyük ihtimalle polis olduğunu düşündüğümüz kişiler tarafından) "Burayı kim tuttu" "Kim kiraya verdi?" gibi sorular sorulduğunu ve fotoğraflar çekildiğini öğrendik. Bunun üzerine ben 6 Mart'ta derhal kaymakam ve emniyet müdürlüğü ile görüşmek için randevu istedim ve 7 Mart sabahı Emn. Müd. İle görüştüm. Kaymakam ise 11 Mart'a randevu verdi. Emn. Müd. İle görüşmemizde sosyal medya üzerinden birkaç kışkırtma olduğunu ancak bunlar hakkında 6 Mart gecesi çalışma yaptıklarını bunları tespit ettiklerini ve herhangi bir sorun olmadığını, gerekli tedbirleri aldıklarını söylediler. Bildik klasik konuşmalar oldu. "Siz siyasi bir partisiniz bizim görevimizde sizin güvenliğinizi sağlamaktır" şeklinde iyi niyetli gibi görünen bir konuşma gerçekleşti. Fakat biz 7 Mart akşamı bu işlerin özellikle sosyal medya üzerinden daha da gelişmeye başladığını tespit ettik ve "Fethiye Tofaşk" grubu adı altında "fethiyebook" adlı sitelerden saldırı hazırlıklarının devam ettiğini gördük. "Fethiyebook" sayfasındaki yazının Arif Atlı isimli bir kişiye ait olduğunu öğrendik. Bu kişinin CHP Seydikemer belediye başkan adayının konvoyunda çalıştığını öğrenince de başkan adayı Alim Karaca'yı aradık. Kendisi bu kişinin yanında olduğunu söyledi ve 1 saat sonra fethiyebook sayfasındaki yazı kaldırıldı. Fakat 3-4 saat sonra aynı sitede "terörist yandaşı partiyi Fethiye'den kovma vakti" diye bir etkinlik sayfası açıldı ve oradan çağrılar devam etti. Hakaretler ve küfürlerle dolan sayfada katılımcılar da artmaya ve kendilerini beyan etmeye başladı. En son 9 Mart'ta 1400 civarı katılımcı vardı o sayfa üzerinde. Biz bütün bu gelişmeler esnasında Emniyetle de mesela Cumartesi günü parti meclisi üyemiz Serap Akpınar vasıtasıyla gerek suç duyurusunda bulunarak gerek bu işlerin durdurulmasını talep ederek görüştük. Onlar arkadaşımıza da daha önceki gibi her şeyin kontrol altında olduğunu güvenliği mutlaka sağlayacaklarını belirttiler. Cumartesi akşamı biz tehlikenin giderek büyüdüğünü fark ettik ve kendi aramızda açılış yapıp yapmamak konusunda uzunca bir tartışma yaşadık. Tartışmayı o gün sonuçlandırmadık ve kararı ertesi güne bıraktık. Pazar günü güvenliğin sağlanması ya da ortamın müsait olması durumunda açılış yapma eğilimindeydik. Pazar sabahı tekrar bir durum değerlendirmesi yaptık ve Merkez yöneticilerimizden Sezai Temelli açılışa katılmak için geldi. Fethiye girişinde daha önceden ilçede görevlendirildiğini duyduğumuz Muğla Emniyet Müdür yardımcısı ile Sezai Temelli, ben ve birkaç arkadaşımız bir görüşme yaptık. Ne gibi önlemler alındığını sorduk. Bize gerekli tedbirleri aldıklarını herhangi bir problem olmadığını söylediler. Salıpazarı'nda toplanmaların başladığını, gürhün giderek arttığını da arkadaşlardan öğrenmiştik. Tekrar ne gibi önlemler aldıklarını sorduğumuzda Em. Md. Yrd. "Vallahi ben buranın yabancısıyım, ne gibi önlemler aldıklarını ben de bilmiyorum, arkadaşlarla konuşup size haber veririm" dedi. Biz bu gayri ciddiliği görünce önlem alınmadığı konusunda kuşkularımız arttı. Orada Sezai Temelli "Biz açılış yapmaktan vazgeçtik ve bunu bir basın açıklamasıyla duyuracağız" dedi. Em. Md. Yrd. "Tamam" dedi ve parti binasına gidip yapmanızda bir sakınca yok diyerek bize güvence vermeye çalıştı. Tekrar arkadaşlarla bir araya gelip durum değerlendirmesi yaptık. Bina olduğu bölgede bulunan arkadaşlardan da tehlikenin büyüdüğü bilgisini aldıktan sonra basın açıklamasını da yapmaktan vazgeçtik. Ondan sonra sizin de gördüğünüz gibi parti binasına gerek emniyet güçlerinin gayri ciddi tutumları ve gerekse bazı siyasi parti temsilcilerinin tabiri caizse "selden kütük kapma" gayretleri nedeniyle olayın boyutları büyüdü. Burada milliyetçi duyguları körükleyerek herkes kendine oy sağlamaya çalışıyor. Örneğin eski MHP'li yeni DP adayı Behçet Saatçi milliyetçi tabanın oylarını toplamak istiyor. Pazar günü davetli olduğu bir

kahvaltuya gitmediğini ve gerekçe olarak kendisinin resmi kurumlar tarafından saldırganları yatıştırmak üzere olay yerine davet edildiğini söylüyor ama kendisi de oralarda görünüp işin içinde olmak için hazır beklemekteydi. Birçok kurumun en azından bu işin olmaması gerektiği yönünde bir tavrının olmadığını biliyoruz. Siyasi partilerin kimisinde bu tabanı kendisine çekmek kimisinde de kendi oylarının bölündüğü düşüncesi ile bu oluşumu engelleme çabası olduğunu düşünüyoruz.

Heyet: Bireysel tehdit aldınız mı?

O akşamdan itibaren Dr. Salih Şahin, Rıza Zinyar, Belediye Başkan Adayımız Hasan Kal ve benim isim ve adreslerimiz sosyal medyada yer almaya ve dolaşmaya başladı. Kimi bu tip hedef göstermeler 2-3 saat kaldıktan sonra siliniyordu bu yüzden hepsini kopyalama fırsatımız olmadı. O günden beri bütün arkadaşlarımız daha temkinli. Şahsen daha tanınır olan Belediye Başkan Adayı arkadaşımız dışında herkes şu anda ilçede.

Dr. Salih Şahin (HDP Üyesi): Ben de kendimle ilgili kısmı anlatayım. Biz böyle bir kalabalığın varlığını duyunca, parti yönetiminden arkadaşlar, seçimlerde aday olan arkadaşlar ve birkaç arkadaş daha benim evimde toplandık durum değerlendirmesi yapıyorduk. Bu sırada internette “Selahattin Demirtaş, Salih Şahin’in evinde” diye bir yazı herkesi benim evime yönlendirince evi hızla boşalttık. Oradaki konuşmalarımızın da internete düşmesi sonucu ortam dinlemesinden şüphelenerek başka bir doktor arkadaşımın evinde kaldım. Önceki deneyimlerimize dayanarak isim ve telefon kullanmadık buna rağmen arkadaşım ertesi gün işe gittiğinde tehdit edildi. Bu da telefon değil ortam dinlemesi olduğunu yani olayın merkezi olduğunu gösteriyor. Ertesi gün sabah işe gittiğimde -ki planlanmış ameliyatlarım vardı- patron seni çağırıyor dediler ameliyat sonrası başhekimin odasına gittiğimde hastaneyi hemen terk etmemi yıllık izne ayrılmam gerektiğini aksi halde o günkü MHP konseri sonrası hastaneye saldırı olacağını söylediler. İkinci ameliyata girmemi engellediler. Komadaki, ameliyattan yeni çıkmış ve diğer hastalarım hastanede kaldı. O şekilde hastaneden ve Fethiye’den matbu bir izin dilekçesi imzalatılarak ayrıldım. Eşim kaymakamlığa ailemin can güvenliği yok diyerek izin için başvurduğunda kaymakamlıktan 3 gün olan mazeret izni yerine ne kadar isterse verelim yeter ki gitsinler şeklinde cevap almış. Bu da biz de daha fazla paniğe yol açtı. Bunun üzerine eşim ve çocuğumla şehirden ayrıldım. Bu sırada sık sık fotoğrafım ve arabamın plakası internette dolaşmış ve hastaneye tehditler gelmiş. Patronumun o sabah panik olmasının sebebi ise o sabah gelen iki kişinin benim hakkımda “Kürt mü? Nereli?” gibi sorular sormasıymış. İnanmamışlar ve MHP’li bir arkadaşım odasına gitmişler. Bunun üzerine patronum oldukça korkmuş. Diğer ameliyatlara kalsın sen hemen buraları terk et dedi.

Heyet: Gelen kişileri hastanenin kamera kayıtlarından tespit etme şansı var mı?

Olabilir. Silmezlerse kayıtlar var. Olaylar yatışınca geri dönüp sıradaki hastaları görmek istedim fakat hastaları arayıp randevuları iptal etmişler. Hastalarım da başka hastanelere nakledilmişler. Patron beni tekrar odasına çağırıp can güvenliğim ve hastane hakkında endişeleri olduğunu ve kendisinin çok zarar gördüğünü söyleyip istifa etmemi istedi. Ben de istifa etmeyi düşünmediğimi söyledim. Bunun üzerine 1 Nisan’a kadar hastane tarafından izne ayrıldım ancak hala istifa dilekçesi istiyorlar. Son günlerde evimin taşlandığı yolunda söylentiler dolaşıyor. Patronum, görüştüğü yetkililerden edindiği izlenimlerle eşimin ve çocuğumun başına bir şeyler gelebileceğini söylüyor.

Eşref Yalçın (Esnaf):

Bizim bu olayların başlangıcında herhangi bir bilgimiz yoktu. Esnaf olarak her zamanki gibi işimizin başındaydık. Pazar günü saat 7-8 sularında mahalledeki komşularımız “Fethiye’de olaylar oluyor siz de dükkanlarınıza sahip çıkın” diyerek bizi uyardılar.

Heyet: İş yeriniz nerede?

Günlükbaşı semtinde. Daha sonra 2 şubesi bulunan ve bir şubesi bizim hemen yanımızda olan Özizmir diye bir pastaneye saldırılacağını duyduk. Önce Taşyakadaki şubeye saldırılmış daha sonra bizim oradaki şubeye gelmişler. Elleri daha önceden hazırlanmış Doğu - Güneydoğu kökenli esnafın listeleri olduğunu duyduk ve dükkanımızda nöbet tuttuk. Muğla emniyetinin iyi tedbirler aldığını ama Fethiye emniyetinin ilk tavırları uygun değildi. Bize uyarılar geliyordu. Emniyet yetkilileri bugün şurası taşlanacak diyordu ve akşam orası taşlanıyordu. Yani bu belli bir noktadan yönetiliyor izlenimi yaratıyordu. Ben HDP adında bir parti olduğunu son olaylarda öğrendim. 25 yıldır buradayım ve yüzlerce kişiye ekmek veriyorum. Şu anda çok mağduruz özellikle öbür arkadaşlarımızın dükkanlarına müşteri girmiyor. Camlarımız kırık olduğu halde bize cam satmadılar. Başka ilçeden dükkanıma cam alıp geldim.

Heyet: Kaç dükkan taşlandı?

Bildiğim kadarıyla benimki dahil 3 dükkan.

Heyet: Taşlama dışında kundaklama gibi başka olaylar oldu mu?

Saldırganların ellerinde tüpler vardı. Bu niyetlerinin iyi olmadığını gösteriyor. Emniyet önlem aldığı için bir şey yapamadılar. Saldırganlar bize sürekli 1992 yılındaki olayları hatırlatıp sanki o yıl bu olayları yapanlar ödüllendirilmiş gibi davranıyorlardı. Çünkü o yıl saldırganlar ceza almamıştı. Gece dükkanda nöbet tuttuğumuz için Fethiye’nin dışından gelen insanlar olduğunu, özellikle 09,35 ve 20 plakalı çok sayıda tanımadığımız araç olduğunu gördük. 25 yıl boyunca hiç görmediğimiz insanlar gördük. “Yerli halktan ise size niye böyle yapıyorlar? Biz de toplanıp karşı gösteri yapalım” diyenler oldu fakat biz olayların büyümesini istemediğimiz için bunu istemedik.

Heyet: Araç plakası kaydedebildiniz mi?

Kaydetmedim ancak o anda 1-2 plakayı günlükbaşı polis karakoluna bildirdik. Çünkü gelip farlarını söndürüp bekliyorlardı. Devriye aracı geçtikten sonra da taş atıyorlardı.

Heyet: Suç duyurusunda bulundunuz mu?

Bizim dükkanımızı kimin taşıdığı görülmemiş fakat 5-6 kişi olduklarını ve 2 sinin yakalandığını duyduk. Bize isimlerini vermediler ama biz suç duyurusunda bulunduk.

Heyet: Tehdit devam ediyor mu?

Açıkçası burada benim ailem biraz kalabalık. Ben dükkanın önündeysen kimse taş atmıyordu fakat polis durduğu zaman taş atılıyordu.

Heyet: Ekonomik olarak dışlanma devam ediyor mu?

Ben toptancı olduğum için öyle bir şey yaşamadım. Fakat perakende satış yapan arkadaşlar yaşıyorlar. Muğla'dan gelen özel hareket komutanının benim dükkanımın camının kırıldığını saklaması da benim dışlanma yaşamamı engelledi. Ama diğer arkadaşların çok sıkıntı çektiğini biliyorum. Olayların önceden organize edildiği kesin bence.

Salih Şahin: Aldığımız duyumlara göre bir sivil polisin ayrı ayrı duran kalabalığa “biraz sıkışık durun ki zaptedemedik diyelim.” demiş. Arkadaş sohbetinde geçen bu konuşmada konuşan kişi aynı zamanda kendilerini polislerin yönlendirdiğini de söylemiş.

Ali Türk (Eğitim Sen Fethiye Temsilcilik Başkanı): Gezi direnişini yaşayamayan Fethiye’de çocuklar polise karşı direnirken gezi direnişindeymişçesine hareket ediyorlardı. Ertesi gün Berkin Elvan anmasında da aynı çocuklar vardı ve profillerinde Berkin’in fotoğraflarını gördük aynı kişilerin. Hatta Ali İsmail Korkmaz formalarıyla taş atanlar da vardı kitle içerisinde. Açık şekilde kitle yönlendirildi.

Ali Bey konuşurken, araya giren bir Avukat arkadaş: Kusura bakmayın kesiyorum ama şu anda internette HDP’liler Fethiye’ye gelmek için 18 Mart’ı buldular, HDP’liler Fethiye’de diye haberler geçiyor.” Şeklinde konuşarak Facebook üzerinden benzer ırkçı söylemlerin devam ettiğini ifade etti.

Mustafa Türkmen (ÖDP Fethiye Yöneticisi): Ben de Ali Bey’in söylediği minvalde bir şey söylemek istiyorum. Fethiye’de diğer bölgelerdeki milliyetçi, ırkçı, şoven refleks dışında bir de 5 kazalılık refleksi var. Yani insanlar hadi 5 kazalılar yürüyün dendiği zaman faşist grubun dışındaki insanlar da bu refleksle bu gruba katılıyor.

Heyet: Beş kaza nedir?

Fethiye’nin yerel ismi beş kazadır.

Av. Necdet Eren: Ben şu andaki durumla ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum. Şu anda Fethiye’de ortalığın sakin olduğu görülmekte ancak aslında durum öyle değil. Siyasi bir partinin tüm çalışmaları fiili olarak engellenmiş durumda. Düşünce özgürlüğü kısıtlanmış durumdadır. İnsanların yerleşme ve seyahat özgürlükleri kısıtlanmış durumdadır. İnsanların bir kısmı sırf Kürt kökenli olduklarından evlerini ve işyerlerini terk etmiş durumdadırlar. Böyle bir ortamda sosyal barışın ve sükunetin olduğunu söylemek safdillik olur. İkinci bir husus ben Kürt kökenli bir TC vatandaşıyım ve 1 yıldır Fethiye’de yaşıyorum. 9 Mart’ta yaşanan olayları izlediğimizde küçük bir Sivas katliamı örneğiyle hafızalarımız tazelandı ve ciddi anlamda tedirgin olduk. Gece sokaklarda yaratılan savaş ortamı gibi manzaraları gördük, sokaklar yakıldı yıkıldı ve insanlar sokaklara çıkamadı. Biz balkona dahi çıkamadık. Sabahlara kadar çevreden gelebilecek saldırıları düşünerek tedirgin olduk. Bunların da değerlendirilmesini istiyorum.

Ayşe Çoşkun (HDP Fethiye Belediye Eş Başkan Adayı): Binamızı 1 Şubatta tuttuk ancak bürokratik ve maddi sebeplerden levhayı asmamız gecikmişti. Levhamızı 4 Mart’ta asabildik. Astıktan 1 gün sonra ev sahibi bize telefon etti ve “beni aradılar, tehdit ediliyorum binayı boşaltın” dedi. Biz de 1 aylık bir seçim süreci kaldığını söyledik kendisine. Zaten daha önce görüştüğümüz binalarda da akşam anlaşıp kaparoyu veriyorduk fakat sabah vazgeçtiklerini söylüyorlardı. Levhayı astıktan sonra odalara, derneklere siyasi partilere ve hastanelere açılış

davetiyesi gönderelim en azından bu da partiyi tanıtmamanın bir yoludur diye düşündük. Bunun hemen ardından internet üzerinden örgütlenmelerin başladığını duyduk fakat biz yine de çok ciddiye almadık çünkü burada 1992 yılında bir olay yaşandı. O zaman yaşanan kirli savaşta hayatını kaybeden şehitlerin sorumlusu olarak buradaki bazı Kürt aileler gösterildi. HDP'nin açılışı bizim için büyük bir şanstı. Oradaki olayların sebebinin burada ekmeğini kazanmak için çalışan Kürtler olmadığını Fethiye'ye anlatabileceğimi düşündüğüm için çok mutlu olmuştum. Fethiye Türkiye'nin birçok yerinden farklı bir yerdir. Ayrı bir Cumhuriyet gibidir. Fethiye'deki Türkler Türkleşmemiş Türklerdir. Çok üst ya da farklı Türklerdir diyebilirim. Sürekli avukat arkadaşlarımız vasıtasıyla Kaymakamlık, Emniyet ve Valilikle görüşme halindeydik. Bize sürekli -hatta parti binamıza da gelerek-"açılış yapmak en doğal hakkınız, biz sizin güvenliğinizi sağlarız, bizi ezmeden size bir şey yapamazlar" diyorlardı. Fakat kalabalığın oradan bizim parti sokağımıza girmesine engel olmadılar ve şimdiki belediye başkanının da toma'nın üzerine çıkarak "bu levhayı indirmek boynumun borcudur" tavrına göz yumdular. Bu güne kadar yaptığımız hiçbir çalışmada tepki toplamamıştık. Ancak belediye başkanının oy toplama hırsı ve partilerin oy hesapları bu olayları destekledi. Ayrıca olaylardan sonra birçok dernek bize ders verildiği yolunda mesaj yayınladılar. Odalar ise olayların olmaması yönünde açıklama yaptı. HDP'yi alanlarda anlatabilmek ve Kürt, Türk, Ermeni Roman demeden ezilen kesimlerin kardeşliğini anlatabilmek isterdik ancak bu hakkımız engellendi.

Av. Fatma Gül Evren (İHD Üyesi): Sonuçta biz hukuki süreç başlatmak istedik. Kişilerin mağduriyetleri açısından en azından suç duyurusunda bulunmak istedik. Ancak Fethiye'de insanlar genelde ya belediyeden ya da MHP'den tanıdık bularak olayları çözmeyi tercih ediyorlar. Buradaki halk bastırılmış ve asimile edilmiş durumdadır. Kişiler kendi haklarını hukuki yollardan aramaya çekinmektedirler. Biz avukatların yapabileceği tek şey halkın kendi hakkını aramasını sağlamaktır. Ancak salınan korku yüzünden kendileri bir aracı vasıtasıyla muhataplarla anlaşılıyor ve biz davayla baş başa kalıyoruz. Geldiğimiz noktada, Fethiye'de can güvenliği, seçim özgürlüğü, ifade özgürlüğü, seyahat özgürlüğü barınma özgürlüğü ve hatta hak arama özgürlüğü kalmamıştır.

Nevzat Türkmen (Emekli): Ben burayı 20 yıldır tanıyorum ve 5 yıldır da yerleşik olarak buradayım. İlk geldiğimde yerel bir dernek kurmayı düşünmüştük. Ben Sivas Divriğili bir Kürt'üm. Böyle bir dernek kurma fikri dolayısıyla buradaki sivil toplumu tanıma fırsatım oldu. Bizi gayet iyi karşıladılar hatta şehitler derneği bizi ziyarete gelmişti. Biz de iade-i ziyarete gittik. İçeri girdiğimizde bütün yönetim bize "Hoş geldiniz biz Sivaslıları çok severiz çok kahraman olurlar yalnız siz bu derneği burada kurduunuz yarın Diyarbakırlılar, Mardinliler yani Kürtler de dernek kurarsa ne yapacağız?" dediler. Ben de birlikte yaşamaya alışacağız dedim. O günlerde asker ölümleri de olmaya devam ediyordu. Ben Kürdüm diyince hepsi ayağa kalkıp gitmek istediler. Burası, kültür itibarıyla incelenmesi gereken, farklı bir bölge. Buradaki Aleviler hala kimliklerini gizlemek zorundalar. Fethiye'de insanlar kendinden olmayanı hemen dışlıyor. Yörük olduklarını söylüyorlar, Türk olduklarını söylüyorlar ama İngilizce veya Almanca konuşup onların köleliğini yapıyorlar. Sendikal çalışmalar neredeyse hiç yok. Dolayısıyla sınıf bilinci de gelişmemiş. Bu olay bugün HDP'ye karşı olmasa mutlaka bir gün Alevilere karşı yaşanacaktı. Burada yaşanan olayların, ulusalcı kesimin, HDP gibi geniş katılımlı bir oluşum dolayısıyla, oy kaybetme korkusundan kaynaklandığını düşünüyorum ve başta İHD olmak üzere tüm duyarlı kesimlerin Fethiye ile bağlarını güçlendirmelerini talep ediyorum.

Ali Türk: Ben HDP'li değilim ve yıllardır Fethiye'de yaşıyorum. Burası yıllardır milliyetçi bir yerdir. Burada sağcılar da solcular da milliyetçidir. Bu olayı Marmaris'te Bodrum'da

gerçekleştirme şansları yoktu. Buradaki Kürt nüfus çok dağınık ve her köyde 2-3 Kürt var. Burada provokasyona gelen 3 güçten bahsedebiliriz. Biri Fethiyespor ki bir üst lige çıkması ve Fenerbahçe'yi yenmesi burada farklı bir hava yarattı. İkincisi ülkücüler ve üçüncüsü de CHP gençlik kolları. 1992 deki olaylarda da yine bu güçler ve bunlara ek olarak da Aleviler vardı. Bugün bu olayların arkasında organize güçler var ve bir de bu olaylardan nemalanmak isteyenler var. Onlar da olayları tahrik edip büyümesine sebep oldular. Celal Bozkurt isimli gazetecinin yazdığı iğrenç bir yazının olduğu gazeteyi, o günlerde çıkan gazeteleri ve raporu size sunuyorum. Biz de suç duyurusunda bulunduk, bazı isimler de belli ama daha önce belirttiğim gibi olayın perde arkasında daha büyük organize güçlerin olduğunu düşünüyoruz.

Salih Şahin: Sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Yaklaşık bir hafta önce HDP olarak bizim bir kahvaltılı toplantımız vardı. Bu toplantıda Belediye Başkan adayımızın bir konuşması vardı. Oda TV o konuşmayı veriyorum diye şöyle bir manşet atmıştı; “HDP’li Belediye Başkan Adayı özerkliği Fethiye’den başlatacağız” dedi. Bu manşeti atarak provokasyonu başlatan Oda TV’dir. Olaylar bu manşetten sonra gelişti. Oda TV’nin özellikle kayıtlara geçmesini istiyorum. Akliselim birisinin özerkliği Fethiye’den başlatacağım demesi mümkün değildir.

Salih Bey konuşurken, orada bulunan bir kişi: “Oda TV bu saldırıların haberini halk ayaklanması olarak verdi.” Şeklinde beyanı oldu.

Mehmet Polat: Ben Fethiyeliyim. Burada hep bir linç kültürü vardı. Daha önce buraya Rodoslu gemiciler gelirdi. Kıbrıs hareketinden sonra onlara da bir saldırı gerçekleşmişti. Futbol fanatıklığı dolayısıyla da böyle olaylar yaşandı. Fethiye batıda olmasına rağmen Antalya ve Muğla ile bağları çok zayıftır ve içine kapalı bir yerdir. Şu an ise “Beşkaza” gibi söylemler Fethiye’nin içinden çok köylerde yaşayanları kışkırtmak için kullanılmaktadır. 2 yıl önce burada Fethiyespor ile Göztepe’nin maçında çıkan olaylarda polis göstericileri bastırmak için belki 100 el kadar havaya ateş açtı. Göztepeliler linç edilmekten son anda kurtarıldı. Buranın insanları bu kültüre yabancı değil. Buradaki insanlarda bildiğimiz ırkçı bir milliyetçilikten çok Atatürk milliyetçiliği var. Ortalama bir CHP’liye de MHP’liye de hitap edebilecek bir milliyetçilik anlayışı var. İçinde şovenizm de bölgecilik de işsizliğin etkisi de köylü gençlerin dışlanmışlığı da var. Köylülerin durumu gün geçtikçe geriye doğru gidiyor. Bu olayların perde arkasında arkadaşların da belirttiği gibi belediye başkanının oy toplama kaygısı var. Olaylarda ise köylerden gelen gençleri ve asimile olmuş Alevi yurttaşları görmekteyiz. Her sene 2 Temmuz anarken Kürt karşıtı söylemler kullanıyorlar. Burada 2 kısım Romanlar da bulunmakta. Örgütlü olan Romanların derneğine de müdahale etmişti mevcut belediye başkanı ve ikiye bölünmüşlerdi. Bir kısmı AKP yanlısı yeni bir dernek kurdu bir kısmı da mevcut belediye başkanı ile birlikte hareket ediyor. Saldıranlar arasında bu Romanlar da vardı. Ayrıca mevcut belediye başkanının futbola olan ilgisi dolayısıyla apolitik olan taraftarlar yavaş yavaş milliyetçi oldular ve saldırganlaştılar. Bu saldırılarda onları da gördük. Toparlarsak, saldırganların arasında çeşitli kimlik problemleri yaşayan gruplardan gelen gençler, fanatik futbol taraftarları, dışlanmış hisseden ve şehir dışından ve köylerden getirilen gençler var. Bunun merkezi, büyük çaplı bir provokasyonun devamı olduğu açık. Yerelde ise biz yerel kışkırtıcıları deşifre edebiliriz, açıklayabiliriz. Olayların bir kimlik üzerinden olması oldukça tehlikelidir. Bu saldırıyı çok net kınayan söylemler olduğu gibi Celal Bozkurt’un yazısı gibi nefret suçu niteliğindeki söylemler de vardır. Biz de bu kışkırtıcıları ortaya çıkarıp haklarında dava açmalıyız. Bugün daha örgütlü insanlar.

Av. Fatma Gül Evren: Adımızın medyada yer almasının ardından avukat arkadaşlarımız,” siz 2 avukat mimmendiniz” diyerek gülüştüler. Bu olay sonrası 2-3 gece uyuyamadık ve

İstanbul'a geri dönmeyi düşündük. Burada solcu geçinen avukat arkadaşlarımız bu olayı şakayla geçiştirdiler. İşyeri sahibi arkadaşımızın Günlükbaşı'nda yıllardır işyeri var. Foça mahallesinde ve Günlükbaşı'nda (alevi mahalleri) oturanlar kendisinden yıllardır alışveriş yapmaktadırlar ve birbirlerini çok iyi tanımaktadırlar. O gece taş atmaya gelenler arasında bu mahallelerden gelenler de vardı. Yakın çevremiz ve ailelerimiz olayları meşru görmüşlerdir. Duyarlı olması gereken STK'lar daha saldırgan tutum almışlardır. Genel olarak Fethiye halkının olaylara bakış açısı budur.

Eşref Yalçın: Akşam taş atanların aileleri ertesi gün gelip olaylara anlam veremediklerini söylediler. Taş atanlar konusunda tüm Alevileri suçlamak doğru olmaz. Olaylara karışan gençlerin birçoğunun ailesi gelip özür dilediler ve çocuklarını da getirip özür dilettiler. Bu konularla ilgili Cemevi ile de görüşmek gerekir bence.

Muhittin Uçar (ÖDP İlçe Yöneticisi): Bütün arkadaşlarımızın söyledikleri önemli fakat Foça Mahallesi özel bir değerlendirme yapmak istiyorum. Foça Mahallesi atomize olmuş, parçalanmış bir mahalle. Genelde Alevilerin yaşadığı bir mahalle olmakla beraber özellikle gençlere yönelik uyuşturucu ticaretinin körüklendiği bir yer. Her yerde gazinolar kapatılırken burada belediye yeni ruhsatlar vererek gazinolar açtı. Bu şekilde kültürel yozlaşmaya da çanak tutulan bir yer. Hem gençlerden taş atmaya gelen var hem yılların ezilmişliğiyle özür dilemeye gelen var bu mahallede. Türkiye çapında bir provokasyon yapılmaya çalışılıyor. Bizler ÖDP olarak da sürecin içerisindeyiz ve Fethiye'de genelin bir yansıması mevcut. Bu süreçlerin önüne geçmenin tek yolu birlikte yaşamayı hedefleyen, anti-faşist politik mücadeledir.

Nevzat Türkmen: Dünya genelinde azınlıklar ve başka halklar üzerinde baskı oluşturmanın nasıl ticari boyutu varsa buradaki olayların da ticari boyutu var. Burada dışarıdan gelip ticaret yapan arkadaşların ticaret yapması engellenerek onların olanaklarına sahip olmak isteyen bir kesim de var. Toplumumuz başkalarının mallarına çok rahat konabilen bir toplum. Burada da siyasetle ilgisi olmamasına rağmen saldırıya uğrayan esnaf arkadaşların olması konusu araştırılmalıdır. Geçmişteki olaylarda da sürülen insanlar bunu yaşamıştır.

Zekeriya Çaylı: Olaylarda sadece belli kesimden insanlar yok her kesimden insan var. Alevilerden de, Kürtlerden de, Türklerden de insanlar var. Genel olarak işsizlerden, gençlerden ve ulufe dağıtıldığı için destek veren şoförlerden oluşan bir kitle var. Bu olayların arkasında resmi güçler var ve kolay kışkırtılabilecek bu kesimleri kullanmışlardır. Bu olayın arkasında resmi güçlerinin olmasının ispatı da Muğla Emniyet Md. Yrd.'nın ve diğer emniyet yetkililerinin bize defalarca "basın toplantısı ve açılış yapabilirsiniz" demeleridir.

Mehmet Polat: AA ajansının Özizmir fırınının sahibi ile görüşmesi resmi güçlerin olayın arkasında olduğunun göstergesidir. Yapılan haberde fırın sahibi "Ben HDP'li veya BDP'li değilim. Benim fırınım neden taşlanıyor?" diye soruyor. Fırın sahibi mağdur olduğu için bunu söylemiş olabilir. BDP veya HDP üyesi olmak taşlanmak için sebep midir? Bu muhabirin gözünden kaçmış olsa bile genel yayın yönetmenine kadar kimsenin dikkatini çekmedi mi? Bu konu hakkında da suç duyurusunda bulunmamız gerekiyor.

Heyet olarak, görüşmelerden sonra saldırı olayı ile ilgili olarak Fethiye'de yapılan açıklamalar ve yerel medyanın tutumu üzerine orada bulunanlara çeşitli sorular yönelttik.

Fethiye’de yaşanan saldırı olayının sadece Özgürlük ve Dayanışma Partisi Fethiye İlçe Örgütü ile Türkiye Komünist Partisi Fethiye İlçe Örgütü tarafından kınandığı, HDP ile dayanışma içerisinde olunacağı belirtilmiştir.

Heyete verilen dosyada Fethiye’de bulunan 7 meslek kuruluşunun (Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Pazarcılar Odası, Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, Otomobilciler ve Şoförler Odası, Esnaf Kefalet Kooperatifi) yaptıkları açıklamada, yaşanan olaydan üzüntü duyulduğu ve bir daha böyle olaylar yaşanmaması için yetkililerin ve halkın sağduyuya davet edildiği görülmüştür.

Fethiye’de faaliyet gösteren Atatürkçü Düşünce Derneği, Akut Fethiye, Cumhuriyet Kadınları Derneği, Fethiyespor Kulübü, Mavikuş Derneği, Muhtarlar Derneği, Şehit Aileleri ve Gaziler Derneği, Tema Fethiye, Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği, Yörük Türkmen Derneği ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Fethiye şubelerinin 13 mart günü yaptıkları açıklamada ırkçı saldırı ile ilgili bunun bir dik duruş örneği olduğu belirtilerek siyasi ve etnik milliyetçilik öne çıkartılmıştır. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Genel Merkezi 13 Mart günü bir açıklama yaparak, Fethiye şubelerinin böyle bir açıklamadan haberleri olmadığını ve bu açıklamaya katılmadıklarını beyan etmiştir.

MHP İlçe teşkilatı 12 Mart günü açıklama yaparak, olaylarla ilgilerinin olmadığını, olayın Fethiye’ye yakışmadığını, sorumluların emniyet tarafından tespit edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

İP İlçe Başkanı 11 Mart günü yaptığı açıklamada, HDP’yi karalamak istemiş, ancak buna rağmen olaylar ile ilgilerinin olmadığını belirtmiştir.

AKP ve CHP herhangi bir açıklamada bulunmamışlardır.

Fethiye’de yayımlanan günlük Gerçek Fethiye isimli yerel gazetenin köşe yazarlarından Celal Bozkurt isimli kişinin yazılarının nefret söylemi içermesi önemli bir sorun olarak tespit edilmiştir.

YAPILAN ZİYARETLER VE İNCELEMELER

İnsan Hakları Heyeti, HDP’ye yönelik linç girişimini kınayıp, açıkça tutum alan ve ilçe binasını HDP’lilere açan Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Fethiye İlçe Temsilciliğini basın eşliğinde ziyaret etmiştir.

-İnsan Hakları Heyeti HDP Fethiye İlçe binasının bulunduğu sokağa gitmiş, binayı dışarıdan incelemiş olup, ilçe merkezinin bulunduğu katın camlarının kırık olduğu ve halen değiştirilmediği, tabelasının asılı olmadığı ve bina üzerine asılmış büyükçe bir Türk bayrağı olduğu tespitini yapmıştır. HDP İlçe merkezinin bulunduğu büro kullanılamaz halde olduğundan içeriye girilmemiştir. Bina dışında fotoğraflar çekilmiş ve daha sonra heyet oradan ayrılmıştır.

-İnsan Hakları Heyeti öğlen yemek arasından sonra resmi ziyaretlerine başlamıştır. İlk olarak Fethiye Cumhuriyet Başsavcısı ile görüşülmüştür. Heyet üyeleri öncelikle saldırı olayı ile ilgili mağdur anlatımlarını ve kendi düşüncelerini başsavcıya aktarmışlardır. Başsavcının heyetimize yaptığı açıklamada “olayların başlaması ile birlikte ilk gün 28 kişinin, daha sonra 65 kişinin gözaltına alındığını, soruşturmanın halen devam ettiğini bu konu ile ilgili herhangi bir endişeye gerek b k! ğı

adaletten şüphesinin olmaması gerektiğini, soruşturmanın TCK 114/2. madde ve 119. maddeden yürütüldüğünü, işlenen diğer suçlar bakımından ayrıca değerlendirme yapılacağını, olayla ilgili bilgi ve görgüsü olanların, elinde delilleri bulunanların rahatlıkla başsavcılığa müracaat etmeleri gerektiğini” ifade etmiştir. Heyetimiz olayın takipçisi olacağını ve adaletin yerini bulması için gerekenlerin yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Fethiye Belediye Başkanı Behçet Saatçı ve Belediye Meclis Üyeleri

-H

getirmiş, Fethiye’de farklı etnik ve inanç gruplarının bir arada yaşaması önünde hiçbir engel olmadığını ifade etmişlerdir.

Fethiye İlçe Kaymakamı Ekrem Çalık

-Heyetimiz daha sonra İlçe Kaymakamı ile görüşmeye gitmiştir. İlçe Kaymakamına olaylarda açık sorumluluğu bulunan emniyet görevlileri hakkında adli ve idari soruşturma açılması gerektiğini, devlet içindeki çete yapılanmasının maalesef burada da görüldüğünü dolayısıyla etkili önlemler alınması gerektiği ifade edilmiştir. İlçe Kaymakamı Ekrem Çalık, Heyetimize hitaben “kimseye bir şey olmaması için 9 Mart günü sert müdahalede bulunmadıklarını, HDP İlçe binası önüne toplanan kitleyi dağıtmak için binaya bayrak asılması önerisini kabul ettiklerini, ancak kesinlikle HDP tabelasının indirilmesi ile ilgili talimatının olmadığını ifade etmiştir. Kaymakam Bey emniyete verdiği talimatta binaya bayrak asıldıktan sonra kitle dağılmaz ise zorla dağıtılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca o gün olayların büyümemesi için Fethiye Spor Kulübü taraftarlarının kente gelişlerinin engellenerek daha büyük saldırıların önüne geçildiğini ifade etmiştir. İlk gün 28 kişi olmak üzere toplamda 105 kişinin gözaltına alındığını, ilk günden sonra çok sıkı güvenlik tedbirlerinin alındığını, Muğla Emniyet Müdürlüğü’nün yanı sıra yakın illerdeki emniyet birimlerinin takviye yaptığını, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmış olması nedeni ile HDP İlçe yöneticilerinin ilçe binalarını açıp, tabelalarını asabileceğini” ifade etmiştir. Heyetimiz Kaymakam Beye hitaben “Belediye Başkanına yapmış olduğumuz önerinin karşılık bulmadığını, ilçenin en büyük mülkü amiri olarak ilçedeki siyasi parti temsilcilerini davet edip, HDP İlçe binasını ziyaret etmesi gerektiğini ve böylece birlikte parti tabelasının asılabileceğini”i ifade etmiştir. Kaymakam Bey “siyasi parti temsilcileri ile ortak bir toplantı yapılabileceğini, çeşitli meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarını ziyaret ederek sağ duyu çağrısında bulunduğunu, işyerleri taşlanan Kürt esnafı ziyaret ettiğini” ifade etmiştir. Heyetimiz doğrudan doğruya hedef gösterilen Dr. Salih Şahin’in çalıştığı özel hastaneden kovulmak istendiğini, halen izinde gösterildiğini, dolayısıyla özel hastanenin ziyaret edilerek Dr. Salih Beyin iş güvencesinin korunması gerektiğini, Dr. Salih Beyin çalıştığı özel hastanenin sahibini tehdit edenler hakkında etkili soruşturma yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Bu sözlerimiz üzerine Kaymakam Bey herhangi bir olumlu ya da olumsuz cevap vermeyip, “Muğla Valiliği tarafından bir soruşturma yürütüldüğünü, savcılık tarafından zaten soruşturma yürütüldüğünü, kendisi dahil ihmali bulunan herkes hakkında idari tedbirler alınabileceğini” ifade etmiştir.

Eğitim-Sen Fethiye Temsilciliği ve Basın Mensupları

-Heyetimiz Kaymakamlık ziyaretinden sonra Eğitim Sen Fethiye Temsilciliğinde basın mensupları ile buluşup ziyaretimizle ilgili kısa bir değerlendirmede bulunmuştur. Bu değerlendirmede “yaşanan ırkçı saldırının organize olduğu, dolayısıyla devlet içerisindeki çete yapılanmasının rolü olabileceği, Fethiyeliler de herhangi bir infial olmadığı, HDP’nin siyasal çalışmalarına devam etmesinin demokrasinin gereği olduğu, heyetimizin hazırlayacağı raporu kamuoyuna açıklayarak Fethiye’de yaşanan ırkçı saldırı hakkında etkili idari ve adli soruşturma sürecinin takip edileceği, sorumluların yargı önüne çıkarılması ve kamu görevinde bulunanların sorumluluğunun tespit edilmesi halinde bunların görevden alınması noktasında İçişleri Bakanlığı’na müracaat edileceği” ifade edilmiştir.

Basın açıklamasından sonra heyet Eğitim Sen Fethiye Temsilciliğine teşekkür ederek ırkçı saldırıda mağdur olan kişilere ve kurumlara desteğini ifade edip ziyaretini sona erdirmiştir.

HEYETİN TESPİTLERİ:

1- Fethiye’de 9 Mart ve devamında yaşanan HDP’ye ve Kürtlere yönelik ırkçı saldırının sosyal medya üzerinden örgütlenerek organize edildiğini, emniyet ve istihbarat birimlerinin HDP yöneticilerinin uyarılarına rağmen ırkçı grubun toplanmasını engellemediği, Salıpazarında toplanan ırkçı grubun HDP ilçe binası önüne kadar yürüyüşüne izin verildiği, HDP ilçe binası önünde toplanan yaklaşık 3 bin kişinin HDP’lilerin can güvenliğini ve kamu güvenliğini tehdit etmelerine rağmen uygun araçlarla dağıtılmadığını, ırkçı grubun amacına uygun olarak HDP İlçe binasının tahrip edildiği, ırkçı grubun nefret söylemi kullanarak nefret suçu işlemesine, siyasal faaliyetleri engelleme dahil birçok suçu işlemesine göz yumulduğu, ırkçı grubun amacına uygun olarak kamu otoritesini ele geçirdiği ve böylece bir siyasi partinin tabelasını indirterek amaca ulaşabileceğini gösterdiğini, ırkçı söyleme karşı durmak yerine bu söylem üzerinden siyasal rant elde etmek isteyen kişi ve siyasal çevrelerin bulunduğu, emniyet görevlilerine güvenmeyip HDP İlçe açılışını iptal eden HDP yöneticilerinin gerçek anlamda öngörülü davrandıkları ve böylece kendi güvenliklerini kendilerinin sağladıklarını ifade etmek isteriz.

2- HDP İlçe tabelasının indirtilmesinde Kaymakamın talimatı olmadığı halde birilerinin bunu fiilen gerçekleştirmesi karşısında gerek orada bulunan kitlenin, gerekse de orada bulunan kamu görevlilerinin özel bir ekip tarafından yönlendirildiğini belirtmek isteriz.

3- Sosyal medya üzerinden ad soyadı ve ev adresleri yayınlanarak hedef haline getirilen ve ırkçı saldırıya maruz bırakılan başta HDP üyesi Dr. Salih Şahin, HDP İlçe Belediye Eş Başkan Adayı Hasan Kal, HDP İlçe eş başkanı Zekeriya Çaylı ve Rıza Zinyar’ın can güvenliklerinin sağlanmadığı, bu kişilerin kendi güvenliklerini sağlamak için evlerini boşaltıp daha güvenli yerlere zorunlu olarak taşındıkları ve böylece ırkçı saikle yerinden edilmek istenen kişilerin olduğu tespit edilmiştir.

4- Dr. Salih Şahin’in kendi güvenliğini sağlamak için evinde arkadaşı ile yaptığı özel görüşmenin sosyal medya da yayınlanması ve ailesini korumak amacı ile gideceği adresin ırkçılar tarafından öğrenilmesi devlet içindeki çetenin Fethiye’de teknik araçlarla ortam dinlemesi yaptığını ve böylece emniyet ve istihbarat birimi içerisinde özel bir ekibin kendini ele verdiğini belirtmek isteriz.

5- ırkçı saldırının organizeli bir şekilde gerçekleştirilmiş olması, emniyet müdürlüğünün ciddi bir zaaf içerisinde olduğunu ve özel ekibe karşı etkili olamadığını ortaya koymuştur.

6- ırkçı saldırının dağıtılmasından sonra başta kaymakamlık olmak üzere Belediye Başkanının toplumsal sorumluluklarını yerine getirmeyip, legal bir siyasi partiyi ziyaret etmemeleri ve olayı kınamamış olmaları yaşanan olay üzerinden kamu idaresinin tarafsız davranmadığını, yanlı olduğunu ve bu iğrenç saldırı üzerinden siyasal rant elde edilmeye çalışıldığını göstermiştir.

7- ırkçı saldırı olayında linç teşebbüsü yaşanmasına, yağmaya teşebbüs suçunun işlenmesi, ölümle tehdit suçlarının işlenmesi karşısında olayda sorumluluğu bulunanlardan hiç kimsenin tutuklanmamış olması ciddi bir adli sorundur. Soruşturmanın TCK 114. maddeden yapılıyor olması, tutuklamayı gerektirmemekte olup, belirttiğimiz suçlardan dolayı soruşturmanın yürütülmesi halinde tutuklama tedbirinin ırkçı saldırılara karşı caydırıcı bir etki olacağı ve böylece benzer olayların bir daha yaşanmaması için etkili olacağını ancak bu yonteme başvurulmamasının savcılığa yardımcı olması gereken emniyetin yeterli delil

toplamamış olmasından ileri gelebileceği ya da bu konuda bağımsız adli kolluk teşkilatının olmamasının yarattığı sakıncaların ortaya çıkmış olmasına bağlanabileceğini belirtmek isteriz.

8- İrkçı saldırıdan sonra iş ve meslek kuruluşlarının olayı kınamalarına rağmen, çeşitli STK'ların olayı sahiplenen bir yerden açıklama yapmış olmaları Türkiye'de etnik milliyetçiliğin diri tutulmaya çalışıldığını göstermiştir.

ÖNERİLER:

1- Fethiye'de 9 Mart ve devamında yaşanan ırkçı saldırılarda rolü olduğunu düşündüğümüz emniyet ve istihbarat birimleri içerisindeki özel ekibin deşifre edilmesi ve yargı önüne çıkarılması ve ihmali olduğu açık olan görevlilerin sorumluluklarının tespit edilmesi bakımından İçişleri Bakanlığı tarafından Mülkiye Başmüfettişleri görevlendirilerek etkili bir idari soruşturmanın yürütülmesini, idari soruşturma yürütülürken açığa alma dahil gerekli uygun tedbirlerin alınmasını,

2- Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından etkili bir şekilde yürütüleceği belirtilen soruşturmada her türlü delilin savcılık makamına ulaştırılması için mağdurların ve görgü tanıklarının savcılığa müracaatlarının sağlanması, Savcılığın soruşturmayı TCK 114. maddenin yanı sıra ölümlle tehdit, yağmaya teşebbüs, mala zarar verme gibi diğer suçlar bakımından da yürütmesinin sağlanmasını ve bunun için gerekli delillerin savcılığa ulaştırılmasında emniyet yetkililerinin, olayın mağdurlarının ve görgü tanıklarının daha duyarlı davranmasını,

3- Heyetimizin yapmış olduğu ziyaret sırasında Fethiye Belediye Başkanı ve Kaymakamının şimdilik diğer siyasi parti temsilcileri ile birlikte HDP İlçe teşkilatını ziyaret etmeyi düşünmediği anlaşılmıştır. Buna rağmen, Fethiye'deki yerel ve mülki idarecilerin Türkiye'nin ve Fethiye'nin kültürel, etnik, inançsal, siyasi çoğulculuğuna saygı duyarak bu ziyareti gerçekleştirmelerini, ayrıca, Muğla Valiliğinin topluma karşı sorumluluğu göz önüne alınarak HDP Fethiye İlçe Yönetimine bu ziyareti gerçekleştirmesi için tavsiyede bulunmayı,

4- Fethiye ve seçim süresince diğer yerlerde HDP'ye yönelik ırkçı saldırılar Türkiye'de nefret söyleminin yasaklanmasını ve nefret suçlarının düzenlenmesinin zorunlu olduğunu bir kez daha göstermiştir. Şayet bu suçlar düzenlenmiş olsaydı sosyal medya üzerinden ırkçı saldırıyı organize edenlerin bu saldırıları önlenabilir ve teşebbüs aşamasında kalabilirdi. Bu nedenle nefret söyleminin yasaklanarak, nefret suçlarının düzenlenmesini,

5- 30 Mart günü gerçekleştirilecek yerel seçimlerde özellikle Fethiye ve ırkçı saldırıların yaşandığı diğer şehir ve ilçelerde sandık güvenliğinin sağlanması için İçişleri bakanlığının etkili tedbirler almasını,

6- İrkçı saldırılarda ev ve işyerleri zarar gören kişilerin zararlarının karşılanmasını ve işgücü kayıplarının da telafi edilmesini,

7- Doğrudan doğruya hedef gözetilip, ölümlle tehdit edilen Salih şahin, Zekeriya Çaylı, Hasan Kal ve Rıza Zinyar'ın aileleri ile birlikte can güvenliklerinin sağlanmasını, bu kişilerin Fethiye'den gitmelerini isteyenlerin araştırılıp bulunmasını ve yargı önüne çıkarılmasını,

8- HDP belediye eř başkan adayı Hasan Kal'ın can güvenliği nedeni ile Fethiye'yi geçici olarak terk etmesi, HDP'nin siyasi çalışma yrtememesi ve bu tip olayların yaşanmaması için caydırıcılık olması bakımından Yüksek Seçim Kurulu'nun Fethiye yerel seçimlerini makul bir süre için ertelemesini,

9- Turizm kenti olan Fethiye'nin böylesi bir ırkçı saldırı olayı ile anılmaması için sorumluluk sahibi tüm sivil ve demokratik kuruluşların ırkçılık ve şovenizmi karşıtı tutum almaya ve saldırıyı kınamaya, HDP ilçe yönetimini ziyaret etmeye davet etmeyi, öneriyoruz.

TMMOB Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Mehmet Soğancı
KESK Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Lami zgen
TTB Genel Merkezini Temsilen	Merkez Konsey yesi	Mehmet Zencir
DİSK Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkan Yardımcısı	Celal Ovat
Alevi Bektaři Federasyonu G. M. Ve Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkan	Kemal Bülbül
Alevi Kültür Dernekleri Gene Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	Doğan Demir
Hacı Bektaři Veli Anadolu Kültür Vakfını Temsilen	Genel Başkan	Ercan Geçmez
İHD Genel Merkezini Temsilen	Genel Başkanı	ztrk Trkdęan